

VOORONTWERP VAN DECREET OVER DE RELANCEMAATREGELEN IN HET ONDERWIJS

Samenvatting

Dit decreet bevat zowel een autonome bepaling als bepalingen die te maken hebben met de wijziging van een aantal bestaande niveau- en themadecreten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Dit decreet over de relancemaatregelen in het onderwijs beoogt drie doelstellingen te realiseren.

A. Toekenning middelen voor het volgen van ICT-opleidingen aan het onderwijspersoneel

Binnen Digisprong en Edusprong worden middelen voorzien om onderwijspersoneel ICT-opleidingen te laten volgen. De doelstelling is om te streven naar een deskundig schoolteam met voldoende ICT-competenties. Er wordt ingezet op een kwaliteitsvol, maatgericht ICT-aanbod bij de CVO's voor onderwijspersoneel.

B. Uitbreiding begunstigen relancemiddelen secundair onderwijs

Het toepassingsgebied van een artikel dat relancemiddelen toekent aan scholen wordt uitgebreid zodat ook aan Syntra vzw (voor de leerlingen in leertijd en duaal leren binnen deze centra) middelen kunnen worden toegekend. Vandaag voorziet het artikel enkel in een toekenning aan het voltijds secundair onderwijs en binnen het stelsel voor leren en werken, de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs.

C. Andere tijdelijke maatregelen

De tijdsperiode voor de aanwending van eenmalige middelen die werden toegekend aan scholen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel wordt verruimd. Er werd voor het schooljaar 2021-2022 eenmalig een budget toegekend in functie van het professionaliseren van ondersteuners en het decreet wordt gewijzigd zodat de middelen ook in het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023 kunnen worden aangewend.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

In het onderwijs werden vier relanceplannen in uitvoering van het Vlaanderenbrede relanceplan "Vlaamse Veerkracht" opgesteld. Het doel van deze relanceplannen is een ambitieus plan waarbij het volledige Vlaamse onderwijs toekomstbestendig wordt gemaakt en een achterstand wordt opgebogen in een voorsprong.

Daarnaast zijn er gevolgen van de coronacrisis die een impact hebben op het onderwijs. Om uitvoering te geven aan de relanceplannen en om enkele andere tijdelijke maatregelen te verlengen is dit decreet nodig.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Dit voorontwerp van decreet bevat 5 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt een zelfstandige bepaling ingevoegd waarbij bijkomende nascholingsmiddelen ter beschikking worden gesteld aan het onderwijspersoneel om ICT-opleidingen te volgen. In de hoofdstukken 3 en 4 zijn de aanvullingen en wijzigingen van bestaande decreten in chronologische volgorde opgenomen.

Hieronder wordt een overzicht van de belangrijkste bepalingen per hoofdstuk gegeven.

Hoofdstuk 2. Toekenning nascholingsmiddelen ICT-opleidingen

Binnen Digisprong en Edusprong worden extra nascholingsmiddelen voorzien voor het onderwijspersoneel om ICT-opleidingen te volgen. In de visienota Digisprong wordt aangegeven dat we willen komen tot een deskundig schoolteam met voldoende ICT-competenties. Dit moet gebeuren via een gerichte impuls door middel van laagdrempelige professionaliseringsmogelijkheden voor alle leerkrachten. Vanuit de visienota Edusprong wordt ingezet op een kwaliteitsvol, maatgericht ICT-aanbod bij de CVO's voor onderwijspersoneel.

De digitale competenties en vaardigheden die beoogd worden, zijn gebaseerd op het DigCompEdu-raamwerk (het Europese referentiekader "Digital Competence of Educators"). Dit kader benoemt 6 domeinen waarin digitale competenties relevant zijn, zoals professionele betrokkenheid, het ondersteunen van de lerende, evaluatie en het versterken van de digitale competenties van de lerende. Bovendien beschrijft het 6 niveaus in elk domein, gaande van A1 (bewustzijn) tot C2 (leiderschap en innovatie).

Naar analogie met de bepalingen inzake nascholing in het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (artikelen 8 tot en met 12), worden er bijkomende nascholingsmiddelen voorzien voor professionalisering op het vlak van ICT.

Hoofdstukken 3 en 4. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Middelen vervangers ondersteuners in het ondersteuningsmodel

Aan scholen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel wordt voor het schooljaar 2021-2022 eenmalig een budget toegekend in functie van het professionaliseren van ondersteuners. De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering. Omdat het streven van deze maatregel is om een kwart van de ondersteuners de mogelijkheid te geven om een professionaliseringsservaring op te doen, maar scholen voor buitengewoon onderwijs wegens het lerarentekort momenteel moeilijk vervangers vinden, is het nodig dat de middelen ook in het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023 kunnen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden die ondersteuners vervangen tijdens de periode voor professionalisering. De inzetbaarheid van de middelen voor het huidige schooljaar 2021-2022 wordt daarom uitgebreid met het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023. Zo wordt tegemoet gekomen aan het advies 70.241/1 van

de Raad van State van 27 oktober 2021 bij het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van lestijden, lesuren en uren op basis van het ondersteuningsmodel en van extra werkingsbudget voor de professionalisering van ondersteuners voor het schooljaar 2021-2022 en het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023, waarin de Raad van State opmerkt dat de huidige artikelen 87ter van het decreet basisonderwijs en 330/4 van de Codex Secundair Onderwijs geen rechtsgrond bieden voor de besteding van de middelen in het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Relance-middelen Syntra vzw (voor wat betreft duaal leren en leertijd)

Via het programmadecreet van 9 juli 2021 bij de aanpassing van de begroting 2021 werd er een artikel ingevoegd in de codex secundair onderwijs dat toelaat dat relancemiddelen kunnen aangewend worden voor scholen. Het toepassingsgebied van dit artikel dekt het voltijds secundair onderwijs en binnen het stelsel voor leren en werken, de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs. De Syntra vzw kunnen voor de leerlingen in leertijd en duaal leren echter geen aanspraak maken op deze relancemiddelen. Het decreet wordt gewijzigd zodat ook aan de Syntra vzw voor deze vermelde doelgroep van leerlingen, middelen kunnen worden toegekend.

Deze artikelen hebben uitwerking vanaf 1 september 2021, wat een gelijke timing van toekenning van relancemiddelen aan de Syntra vzw toelaat als de overige onderwijsinstellingen.

Impactanalyse

Het decreet over de relancemaatregelen in het onderwijs bevat maatregelen, die voor leerlingen een verdere vooruitgang betekenen op het gebied van recht op en toegang tot het onderwijs in Vlaanderen (art. 24 Grondwet). De nieuwe maatregelen houden rekening met de impact van die maatregelen op de jongeren en verbeteren de situatie van deze jongeren. Deze maatregelen werden voorgelegd voor JoKER advies. De JoKER betreft de volgende maatregel die in het voordeel van kinderen en jongeren is.

Bijkomende ICT middelen leerlingen in duaal leren

De artikelen voorzien in een decretale basis waardoor bijkomende middelen in het kader van de relance kunnen worden toegekend aan leerlingen in het duaal leren of de Leertijd binnen de Syntra vzw. Deze relance kan dan betrekking hebben op extra investeringen in ICT.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

- via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
- communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau info verspreiden (bv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten en het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen houden toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit decreet.

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2022. De motiveringen voor een afwijkende inwerkingtreding is opgenomen in de toelichtingen bij het desbetreffende artikel.

C. Totstandkomingsprocedure

De Vlor heeft op 27 januari 2022 een advies uitgebracht.

De SERV heeft op 24 januari 2022 een advies uitgebracht.

Naar aanleiding van deze adviezen werden er geen wijzigingen in het decreet of de memorie van toelichting doorgevoerd. De adviezen gingen voornamelijk over artikelen die niet meer in het decreet zijn opgenomen, aangezien deze artikelen al in een ander decreet werden opgenomen.

De Raad van State heeft op 3 mei 2022 zijn advies nr. 71.237/1 gegeven. Aangezien het onderzoek van de Raad van State geen aanleiding gaf tot opmerkingen, werden er geen wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van het advies van de Raad Van State.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Niet van toepassing.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Toekenning nascholingsmiddelen ICT-opleidingen

Artikel 2

In paragraaf 1 wordt er voor elke organieke voltijdse betrekking in een ambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel in het (gewoon en buitengewoon) basisonderwijs, (gewoon en buitengewoon) secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs (zowel binnen de Centra voor Volwassenenonderwijs als de Centra voor Basiseducatie) en het deeltijds kunstonderwijs een bijkomend nascholingsbudget voorzien van 120 euro. Deze middelen worden eenmalig voorzien in het begrotingsjaar 2022 en uitbetaald aan de onderwijsinstelling in de vorm van gekleurde nascholingsmiddelen voor professionalisering op het vlak van ICT. Het is dus het afnemend veld dat zeer gericht het (vernieuwde) aanbod ICT voor leerkrachten en directie zal vergoeden door in te tekenen voor bepaalde vormen van professionalisering. Net zoals bij de nascholingsmiddelen die instellingen nu reeds krijgen, heeft dit als belangrijk voordeel dat scholen samen met hun personeel hun (ICT-)professionalisering zelf in handen nemen. Dit is een belangrijke voorwaarde voor geslaagde professionaliseringsacties. Bovendien kunnen ze de middelen optimaal inzetten voor opleidingen die voor hun personeel relevant zijn.

De onderwijsinstellingen dienen de besteding van deze nascholingsmiddelen mee te nemen in het professionaliseringsplan, dat zij verplicht zijn jaarlijks op te maken overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs. Op die manier kan er strategisch worden nagedacht over een optimale inzet van de ICT-opleidingen binnen de instelling en worden ze op samenhangende wijze geïntegreerd binnen de overige vormingsinspanningen die de instelling plant te doen. Bij de keuze van de ICT-opleidingen dient er

prioritair gekeken te worden naar de ICT-opleidingen die binnen het Volwassenenonderwijs worden aangeboden. Parallel met deze maatregel voorziet de Vlaamse Overheid immers meer dan 1VTE per CVO met ICT-bevoegdheid om een coördinator aan te stellen in het kader van de professionalisering van onderwijspersoneel, in te zetten de komende 2 schooljaren. De integratie van de opleidingen binnen het professionaliseringsplan van de instelling heeft als bijkomend voordeel dat de CVO-coördinator op basis van dit plan meteen een globaal zicht krijgt op de ICT-noden van de ganse instelling, hierover in gesprek kan gaan met de directie en het aanbod hierop kan afstemmen. De middelen kunnen uitsluitend ingezet worden voor alle ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel: dit wil zeggen dat de middelen voor leerkrachten bedoeld zijn, de zgn. wervingsambten, maar ook voor de selectie- en bevorderingsambten. Deze laatste zijn de directeurs (alle niveaus) en in het secundair onderwijs en het volwassenenonderwijs de adjunct-directeur, technisch adviseur en technisch adviseur-coördinator.

Paragraaf 2 bepaalt hoe het aandeel per instelling berekend wordt. Dit gebeurt op basis van het aantal organieke betrekkingen naar analogie met de berekening van de reguliere nascholingsmiddelen zoals bepaald in artikel 9, §3 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. Voor de verdeling van deze bijkomende gekleurde nascholingsmiddelen wordt specifiek uitgegaan van het aantal organieke voltijdse betrekkingen in de ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel binnen de instelling. Ook wordt een vaste teldatum bepaald, met name 1 februari 2021.

Paragraaf 3 bepaalt het ritme van de uitbetaling van de bijkomende nascholingsmiddelen. Deze worden eenmaal voorzien voor het begrotingsjaar 2022. Een eerste schijf van 60% wordt uitbetaald voor eind augustus 2022, het saldo van 40% wordt voor 31 december 2022 uitbetaald.

Paragraaf 4 bepaalt dat de bijkomende nascholingsmiddelen uiterlijk moeten aangewend worden voor het einde van juli 2026. Deze middelen worden immers voorzien vanuit de relance-provisie. Indien de middelen niet tijdig worden aangewend of worden afgewend, geldt dezelfde sanctie als bij de reguliere nascholingsmiddelen en die wordt bepaald in artikel 11 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 3

Middelen die voor het schooljaar 2021-2022 worden toegekend voor de vervanging van ondersteuners tijdens professionalisering maar die niet in het schooljaar 2021-2022 werden opgebruikt, kunnen ook in het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023 aangewend worden voor de aanstelling van vervangers (voor ondersteuners tijdens een periode van professionalisering).

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikelen 4 en 5

In het voorzien van een decretale basis voor de besteding van de relancemiddelen, werd er via het programmadecreet van 9 juli 2021 bij de aanpassing van de begroting 2021, een artikel ingevoegd in de codex secundair onderwijs dat toelaat dat relancemiddelen kunnen aangewend worden voor scholen. Het toepassingsgebied van dit artikel dekt het voltijds secundair onderwijs en binnen het stelsel voor leren en werken, de centra voor deeltijds

beroepssecundair onderwijs. De Syntra vzw kunnen voor de leerlingen in leertijd en duaal leren echter geen aanspraak maken op deze relancemiddelen. Met voorliggende aanpassing wordt deze mogelijkheid wel voorzien.

Artikel 6

Middelen die voor het schooljaar 2021-2022 worden toegekend voor de vervanging van ondersteuners tijdens professionalisering maar die niet in het schooljaar 2021-2022 werden opgebruikt, kunnen ook in het eerste trimester van het schooljaar 2022-2023 aangewend worden voor de aanstelling van vervangers (voor ondersteuners tijdens een periode van professionalisering).

Artikel 7

Artikel 2 heeft terugwerkende kracht tot 1 juni 2022 aangezien de eerste schijf van nascholingsmiddelen wordt uitbetaald in het schooljaar 2021-2022.

Artikel 4 en 5 hebben terugwerkende kracht tot 1 september 2021 aangezien relancemiddelen vanaf 1 september 2021 moeten kunnen worden toegekend aan de Syntra vzw en de leerlingen in leertijd en duaal leren.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS